

UZMAN

Ekrem
KAHRAMAN

zafergazetesi@gmail.com

SANAYİ VE ÜRETİM

TÜİK Mayıs ayı enflasyon rakamlarını bugün açıklayacak. Muhtemeldir ki hem TÜFE hem de ÜFE kaybı verici boyutta kalmaya devam edecek. Enflasyon geçmişte sadece ücretlilerin ve düşük gelir gruplarının sorunu olarak görülürdü ama **sanayiciler** de artan bir şekilde yüksek enflasyonun baskısını yaşıyor.

Geçen hafta **İstanbul Sanayi Odası**'nın açıkladığı "ISO 500" araştırması bize çok değerli bilgiler sunuyor. Vergi Usul Kanunu'na (VUK) göre hazırlanmış yılsonu kapanış bilanço ve gelir tablolarına göre yapılmış liste olması araştırmanın bir eksikliği olsa da **ISO Başkanı Erdal Bahçıvan**'ın dediği gibi Türkiye ekonomisinin ve **sanayisinin** bir "check-up"ı olarak görülebilir. Check-up'a göre başta enflasyon olmak üzere bazı şeyler hala yanlış gidiyor.

Sonuçlar pandemiye ve tüm zorluklara rağmen **sanayimizin** büyüdüğünü, satışların ve faaliyet karının arttığını gösteriyor. Aynı tablonun daha orta ve küçük ölçekli firmalar için de geçerli olup olmadığını söyleyemiyoruz ama genelde sorunların devam ettiğini söyleyebiliriz. Sorunların iki temel nedeni ise enflasyon ve finansman sıkıntısı.

ISO Başkanı Bahçıvan'ın **ISO 500** sunuşundaki sözleri **sanayicinin** enflasyona baskısını yansıtıyor.

"Biz **sanayiciler** olarak asla ve asla yüksek enflasyonlu bir ortamda yaşamak istemiyoruz. Enflasyonun toplamlar için de, ekonomiler için de, **sanayiler** için de öngörülemezlik, istikrarsızlık olduğuna inanıyoruz. Onun için ne yapıp edip enflasyon mücadelesini mutlaka kazanmalıyız" diyor **Bahçıvan**. Neden mi: "Çünkü enflasyonun olduğu yerde öngörü olmaz, enflasyonun olduğu yerde uzun vadeli iş yapılmaz. Enflasyonun olduğu ortamda kolay kolay yatırım yapılmaz."

Bu sözlerin altına imza atmayacak iktisatçı yoktur.

Türkiye "Faiz enflasyonun nedeni midir, yoksa sonucu mudur?" tartışması ile çok uzun zaman kaybetti, hala da kaybediyor. Merkez Bankası üzerindeki faiz indirim baskısının TL değer kaybını tetiklediği gözardı ediliyor. Kurun fiyatlara geçişkenliğinin ne kadar güçlü olduğu Merkez Bankası tarafından ifade edilse de TL'nin istikrarsızlığı ile fiyat istikrarsızlığı ilişkisi ihmal ediliyor. Oysa Türkiye dünyada en yüksek enflasyona sahip ülkelerden birisidir. Gelişmekte olan ekonomiler arasında ise en yüksek ikinci enflasyona sahip ülkedir. Dünyanın düşük enflasyon yaşadığı bir dönemde yüksek ve inatçı bir enflasyonla boğuşuyoruz. Bu zaafiyeti Türkiye'yi diğer ekonomilerden olumsuz bir şekilde ayırtmaktadır. **ISO**-Markit işbirliği kapsamında açıklanan İmalat **Sanayi** Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI) bu artışmanın çarpıcı örneklerinden biridir. Türkiye için son açıklanan PMI rakamı Mayıs'ta 49.3. Küresel ortalama son 11 yılın en yüksek seviyesi olan 55.8. Euro bölgesi 62.9 ile 24 yılın zirvesinde. Bu rakamların tercümesi şu: "Dünya **sanayisi**, 2009 yılından bu yana en olumlu günlerini yaşarken, biz kendi sorunlarımız nedeniyle rüzgarı kaçırıyoruz."